

сфері, удосконалити автоматизовані процеси формування та виконання бюджетів різних рівнів, удосконалити автоматизовану систему «єдине вікно». Крім того, вважаємо, що першочерговим заходом для удосконалення е-урядування у фінансовій сфері має стати запровадження проведення регулярного моніторингу та оцінювання прогресу щодо реалізації заходів та завдань, відстежування результатів виконання заходів, виявлення динаміки розвитку е-урядування та основні проблемні моменти у впровадженні відповідних технологій.

#### **Використані джерела:**

1. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.09.2017 № 649-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-%D1%80> (дата звернення 14.05.2020).
2. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020»: указ Президента України від 12.01.2015 № 5/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015> (дата звернення 14.05.2020).
3. Дуліба Є. В. Фінансова функція держави: адміністративно-правовий аспект: монографія; під заг. ред. д. ю. н., професора, заслуженого юриста України В.І. Курила. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 355 с.
4. Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки: розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.02.2017 № 142-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/142-2017-%D1%80#n9> (дата звернення 14.05.2020).
5. Про затвердження плану заходів з реалізації Концепції розвитку електронного урядування в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 617-р. Дата оновлення: 25.02.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/617-2018-%D1%80> (дата звернення 14.05.2020).
6. Єдиний веб-портал використання публічних коштів. URL: <https://spending.gov.ua/new/> (дата звернення 14.05.2020).
7. Про відкритість використання публічних коштів: Закон України від 11.02.2015 № 183-VIII. Дата оновлення: 30.09.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183-19> (дата звернення 14.05.2020).

**Кацалап Л. С.**

### **ВПЛИВ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ТА МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ НА ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЮ ДЕРЖАВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ**

В преамбулі Конституції України наголошено на європейській ідентичності Українського народу і незворотності європейського та євроатлантичного курсу України, тому маємо зазначити, що впровадження позитивного міжнародного досвіду, зокрема з питань формування та реалізації державної соціальної політики для нашої держави є нагальним питанням.

Безумовно ефективному використанню найкращого світового досвіду з питань соціального забезпечення населення має передувати ретельне

**«ШЛЯХИ РЕФОРМУВАННЯ ЮРИДИЧНИХ НАУК У ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПРОСТІР:  
ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ»**

вивчення теоретико-методологічної та нормативної бази з визначених питань.

Необхідно зауважити, що вагомий внесок у дослідження зарубіжного досвіду здійснення державної соціальної політики зробили такі вчені як О. Герасимов, А. Клименко, О. Макарова, К. Мілованова, А. Помаза-Пономаренко, В. Скуратівський, Л. Ярова та ін. Не дивлячись на охоплення вченими широкого спектру проблем, пов'язаних з вивченням та впровадженням міжнародного досвіду розвитку соціальної сфери ще залишаються невизначені питання, без вирішення яких неможливо створити умови для дієвого впровадження позитивного зарубіжного досвіду та ефективних соціальних реформ в нашій державі.

Звернувшись до історії формування вітчизняної законодавчої бази сфери соціального забезпечення необхідно звернути увагу на те, що однією з стратегічних цілей соціальної політики на державному рівні відповідно до Основних напрямів соціальної політики на 1997-2000 роки [1] було наближення національного законодавства до міжнародних стандартів відповідно до Європейської соціальної хартії, рішень ООН, конвенцій МОП, інших міжнародних норм.

Концепція реформування системи соціальних послуг 2007 року [2] визначає, що система соціальних послуг повинна відповідати певним вимогам, серед яких – використання найкращого досвіду, що передбачає вивчення і поширення найкращого вітчизняного та міжнародного досвіду застосування методик надання соціальних послуг, проведення оцінки потреб отримувачів, ефективності планування, навчання персоналу, фінансування та контролю якості.

Загальна частина Стратегії реформування системи надання соціальних послуг 2012 року [3] розпочинається наступним твердженням: «На шляху інтеграції України до ЄС одним із пріоритетних завдань держави є забезпечення реалізації прав і свобод людини і громадянина, визначених Конституцією України, наближення стандартів життя до європейських».

Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020» [4], схвалена в 2015 році визначає вектори руху та першочергові пріоритети та індикатори належних, в тому числі, соціально-економічних умов становлення та розвитку України, що обумовлені виконанням вимог Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони серед яких і реформа системи соціального захисту.

Відповідно до інформації, опублікованої Міністерством соціальної політики в грудні 2017 року [5] запорукою зміцнення економічного потенціалу України, забезпечення соціально-політичної стабільності та міжнародної конкурентоздатності має стати активізація зусиль щодо посилення соціального захисту, людського розвитку, захисту прав громадян на всіх рівнях управління. А основні пріоритети розвитку соціальної сфери це – комплексна реформа системи оплати праці, реформа системи пенсійного забезпечення, забезпечення адресності

в наданні державної соціальної допомоги та децентралізація системи соціальних послуг.

На сьогоднішній день система надання соціальних послуг та соціальна політика України в цілому продовжують змінюватися та модернізуватися. Здійснюються пошуки найбільш ефективних механізмів реалізації соціального захисту населення. Безумовно використання зарубіжного досвіду має враховувати національні особливості, культурні традиції, рівень економічного розвитку, тощо. Але метою соціальної політики завжди є підвищення якісного рівня життя населення.

Європейський вектор державного розвитку України зумовлює певні умови та особливості здійснення подальших кроків на шляху до удосконалення соціальної сфери суспільного життя. Але запорукою успіху має стати вироблення власних механізмів соціального захисту, ефективне удосконалення сфери соціальних послуг на усіх рівнях. Сучасні зміни в українському законодавстві, що регулює відносини в означеній сфері свідчать про спроби модернізації та реформування недосить ефективної вітчизняної системи надання соціальних послуг. Водночас відповідно до нового закону України «Про соціальні послуги» [6] до повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної соціальної політики входить збір, аналіз та поширення інформації щодо надання соціальних послуг а також кращого національного та міжнародного досвіду надання соціальних послуг.

Враховуючи вищевикладене маємо зазначити, що вивчення та впровадження міжнародного досвіду формування та реалізації державної соціальної політики завжди було важливим для України не тільки з точки зору розвитку наукової думки, але й закріпленою на законодавчому рівні нормою.

Вивчення закордонного досвіду здійснення соціальної політики являє собою важливий аспект обрання подальших шляхів розвитку, удосконалення та модернізації або навіть докорінних реформ існуючої системи управління у сфері соціального обслуговування населення України.

#### **Використані джерела:**

1. Про основні напрями соціальної політики на 1997-2000 роки: Указ Президента України від 18.10.1997 № 1166/97. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1166/97>
2. Концепція реформування системи соціальних послуг: розпорядження КМУ від 13 квітня 2007 р. N 178-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/178-2007-p>
3. Про схвалення Стратегії реформування системи надання соціальних послуг: розпорядження КМУ від 08 серпня 2012 р. № 556-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/556-2012-p>
4. Про Стратегію сталого розвитку "Україна — 2020": указ Президента України від 12.01. 2015№ 5/2015 , URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>

5. Соціальна сфера – реформи в дії/Міністерство соціальної політики України/Урядовий портал., 28.12.2017  
URL:<https://www.kmu.gov.ua/news/socialna-sfera-reformi-v-diyi>
6. Про соціальні послуги: закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19>

**Ковбас І. В.**

### **СУБ'ЄКТИ НАГОРОДНОЇ ПРОЦЕДУРИ: ВЕКТОРИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВЧОЇ МОДЕЛІ В УКРАЇНІ**

Ефективне регулювання суспільних відносин у тій чи іншій сфері багато у чому залежить від того, які суб'єкти залучаються до цього процесу, яким є їх правовий статус і чи в наявності передумови для реалізації та зловживання таким статусом. Все це у повній мірі має відношення й до сфери нагородної процедури, засади якої врегульовані численними та різними за змістом (інколи навіть й суперечливими) нормативно-правовими актами, в т.ч. й у частині залучення суб'єктів. Важливість нагородної процедури зумовлена особливістю державної нагороди як унікального виду заходу попередження, заохочення, реакції держави на заслуги особи (колективу осіб) перед державою та українським народом. Така унікальність, неординарність нагороди, її багатофункціональне призначення зумовлює й специфіку суб'єктного складу відносин, пов'язаних із впровадженням, застосування нагороди, гарантуванням такого нагородження. За законодавством України, яке регламентує нагородну процедуру, можна умовно виділити три групи суб'єктів такої процедури, а саме: «лідуючий» суб'єкт (суб'єкт, що нагороджує, що приймає «фінальний» акт про нагородження), «зацікавлений» суб'єкт (суб'єкт, якого нагороджують), суб'єкти, що «сприяють» процедурі (ініціатори, експерти, ті, що погоджують, тощо). У правовій науці зустрічаються й інші їх назви (наприклад, роботи Д. Коритько, А. Майдебури, М. Титаренко, В. Бігуна, В. Заїки та ін.), проте сутність виокремлення, критерії поділу та роль кожної групи залишаються незмінними. Не зважаючи на певну визначеність цих суб'єктів, їх статус, все ж таки аналіз практики застосування законодавства України у цій сфері свідчить про «дефектність» нагородної процедури, яка негативно впливає на процедуру в цілому й на використання ресурсу нагороди зокрема. Слід зазначити, що, у порівнянні із зарубіжними аналогами, національна законодавча модель суб'єктів нагородної справи є достатньо розгалуженою, громіздкою. І, насамперед, це зумовлене достатньо широким представництвом суб'єктів-ініціаторів нагородної процедури (як суб'єкти публічної влади, так і приватні особи), погоджувальних інстанцій (в законодавстві закріплено алгоритм подання документів про нагородження «хто ... через кого») й нарешті «діалогові» відносини Департаменту громадянства, помилування, державних нагород Офісу Президента України та Комісії державних нагород та геральдики при